

Comentariul poeziei Testament scrisa de Tudor Arghezi- a doua parte

Asadar, poezia e puterea care transforma Natura in Arta. Natura apare insa numai ca limbaj. Poetul nu opereaza cu obiectele naturii, ci cu numele lor, cu "simboale", cu cuvantul-sapa, cu cuvantul-brazda, cu cuvantul-venin etc. Transfigurarea acestor cuvinte presupune trecerea lor de la sensul practic ("indemnuri pentru vite"), la o sfera a gratuitatii ("cuvinte potrivite"). Cuvintele sunt incarcate cu potential poetic, incat artistul e chemat sa valorifice aceasta poeticitate elementara. Un asemenea proces semnifica un joc gratuit si delectabil, desfasurat nu in lumea reala, ci imaginar. Rezultatul lui e un univers secund: Arta, Poemul.

Insa jocul poetic e un act grav, trudnic, ce presupune indelunga elaborare. Numai "framantate mii de saptamani", cuvintele se prefac in poezie. Ele au drama lor artistica si existentiala, care e insasi drama creatorului. Pe buna dreptate, Nicolae Balota observa faptul ca "in poezia lui Arghezi este inscrisa o indoita aventura: a Fiintei si a Cuvantului. Poetul este angajat in aceasta aventura ca un cuvantator care nazuieste spre un surplus de fiinta in cuvantul sau" (op. cit).

Totul e savarsit cu pietate, ca un ritual arhaic, prin care trecutul se sacralizeaza si devine un indreptar moral: "Am luat cenusa mortilor din vatra / Si am facut-o Dumnezeu de piatra, I Hotar inalt, cu doua lumi pe poale, / Pazind in piscul datoriei tale".

Poemul dobandeste si o tonalitate profetica, in care distingem o nota de amenintare: "Durerea noastra surda si amara / O gramadii pe-o singura vioara, / Pe care ascultand-o a jucat / Stapanul ca un tap injunghiat. / Din bube, mucegaiuri si noroi / Iscat-am frumuseti si preturi noi. / Biciul rabdat se-ntoarce in cuvinte / Si izbaveste-ncet pedepsitor / Odrasla vie-a crimei tuturor. / E-ndreptatirea ramurei obscure / Iesita la lumina din padure / Si dand in varf, ca un ciorchin de negi, / Rodul durerii de vecii intregi". Dincolo de mesianismul social al acestor versuri descifram o estetica a uratului, prin care cuvintele considerate, in general, nepoetice, sunt aduse la prospetimea lor originara, sacra, la poeticitatea lor dintai: "Din bube, mucegaiuri si noroi I Iscat-am frumuseti si preturi noi".

Aceasta restaurare a limbajului a fost exprimata metaforic de Arghezi in cronica la Hagi-Tudose de B. St. Delavrancea: "Samanta lui Dumnezeu, lumina, incolteste in luceferi ca si jos de tot, in glodul ranced al ulitelor strabatute de vite. Operatia de-a scoate perle pe acolo pe unde vulgul nu vede decat muscarie, este dumnezeiasca. Totul e sacru in mainile artistului si acesta stie sa-si dozeze materia".

Cartea isi desemneaza si lectorul, intr-o relatie ambigua: "Stapanul", "Domnita" si "Domnul". Trei figuri misterioase intr-o poezie in care profe-tismul social se alatura viziunii aprige a revoltei, iar sentimentul continuitatii se uneste cu imaginea poetului artizan, ce imbina inspiratia divina ("slova de foc") cu propriul mestesug ("slova faurita"); Jntinsa lenesa pe canapea, / Domnita sufera in

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari

<http://referatenoi.ro>

cartea mea. / Slova de foc si slova faurita / Imparechiate-n carte se marita, / Ca fierul cald imbratisat in cleste, / Robul a scris-o, Domnul o citeste, / Far-a cunoaste ca-n adancul ei / Zace mania bunilor mei".